

SAKARI VAINIKKA

RUUMIIN-
VALVOJAISET

RUUMIINVALVOJAISET

© 2020 Sakari Vainikka

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-3049-2

RUUMIINVALVOJAISET

EPILOGINA APOLOGIA

SAKARI VAINIKKA

MMXIX

Sisällysluettelo

Taakse jäänyt elämä	7
Mennyt ja tuleva	11
Numero 4:n pelko	22
Itsensä luova ihminen	30
Yritys ymmärtää elämää	34
Alkoholistiparantola ja vankila, kiirastuli	46
Paholainen keskuudessamme	53
Teodikean ongelma	61
Luciferin kapina ja Honkajoen ikiliikkuja	66
Nyt ja kuolemamme hetkellä	72
Sinun puolestasi annettu	85
Rukouksia	95
Alkuperäinen nekrologi	97

Taakse jäänyt elämä

*Kuolema on sisaresi ja veljesi,
sen äiti on sinun äitisi, isä sinun isäsi.*

*Kerran se kutsuu sinut luokseen
vierailulle, jolta et palaa.*

*Se tuo sinun haudallesi seppeleen,
siinä lukee: koko elämänsä ajan
hän kantoi minua mukanaan.*

Kirjoitin nekrologini hyvissä ajoin vielä elossa ollessani. Ajattelin, että antaisin jollekin lapselleni tehtäväksi tarjota sitä sanomalehteen, ehkä kahteenkin. En tiennyt, miten lehtien toimituksessa suhtauduttaisiin vainajan itse itsestään kirjoittamaan muistokirjoitukseen, mutta toivoin, että sitä ei pidettäisi liian kummallisena tai omahyväisenä, ja että sellaisesta tulisi vähitellen maan tapa. En tiedä, tuleeko näin joskus käymään, eikä sillä suurta merkitystä enää olekaan. Jokainen saa elää omalla tavallaan ja kertoa elämästään mitä haluaa tai olla kertomatta mitään tai kertoa vain parhaat palat tai huonoimmat tai jättää kertomisen muiden huoleksi, mikä on kaikkein tavallisinta.

Tätä kirjoittaessani olen jo niin vanha, että aamun sanomalehtiä selaillessani voisin harva se päivä lukea jostain edesmenneestä ikätoveristani laaditun muistokirjoituksen. Jotkut näistä pois nukkuneista ovat olleet jopa jollakin tavalla tuttuja, ihmisiä joiden elämä on jossakin vaiheessa kulkenut lähellä omaani, jotka ovat kenties olleet omalle elämälleni hyvinkin merkityksellisiä, tai sitten ihmisiä, joiden kanssa olen joskus vaihtanut pari sanaa, joita olen ter-

vehtinyt kadulla muistamatta varsinaisesti, keitä he ovat. Yleensä muistokirjoituksista saa sellaisen käsityksen, että vainajat ovat eläessään saaneet aikaan jotain todella merkittävää, olleet tavallista parempia ihmisiä, ja vaikka eivät olisi olleetkaan, ovat kuitenkin onnistuneet luomaan merkittävän uran jollakin alalla. Ani harvoin jos koskaan näissä kirjoituksissa kuvaillaan edesmenneen suhtautumista kuolemaan, joka kuitenkin on ollut muistokirjoituksen *conditio sine qua non*, ehto jota ilman sitä ei olisi ollut.

Kuolemasta puhuminen on vaikeaa, koska sitä todellisuutta, johon se johtaa, ei tunneta. Kuolema on kuin portti johonkin, josta ei tiedetä juuri mitään, ikään kuin nousisi lentoasemalla koneeseen, jonka päämäärää ei ole ilmoitettu, ja joka kaiken lisäksi saattaa hyvinkin pudota jälkiä jättämättä valtamereen. Se on elämänhallinnan päätepysäkki, taitekohta, jonka jälkeen mikään aikaisempi ei enää pidä paikkaansa. Tällaisen epävarmuuden edessä rohkeinkin ihminen tuntee pelkoa, eikä ainoastaan pelkoa: kuolema kantaa mukanaan syvältä sielun tiedostamattomista kerroksista nousevaa kammoa. Kuvittele, että olet kirjautumassa hotelliin ja vastaanotossa sinulle sanotaan, että enää yhdessä huoneessa on tilaa, mutta huoneen toisessa vuoteessa makaa edellinen asiakas, joka sattui kuolemaan, eikä ruumista ole vielä ehditty siirtää muualle. Varmaan viettäisit yösi mieluummin kadulla vesisateessa tai lumituiskussa kuin hotellissa kuolleen kanssa, vaikka järjellä ajatellen mitään haittaa sellaisesta nukkumaseurasta ei olisikaan.

Kovin monet eivät pysty suhtautumaan kuolemaan Sokra-teen tyyneydellä ja tuudittautumaan ajatukseen, että kuo-

lema on joka tapauksessa portti johonkin sellaiseen, mikä on tätä ajallista vaellusta parempi. Jos vastassa on pelkkä unia näkemätön tyhjiys, eikö se ole monin verroin onnellisempaa kuin vaivalloinen raahustaminen tässä ihmisten tyyperyyden ja pahuuden ryteikössä, ja jos rajan takana onkin toinen todellisuus, jossa tästä maailmasta eronnut pääsee seurustelemaan runoilijoiden ja filosofien kanssa, eikö nykyistä elämää kannattaisi ilman mitään epäilyksiä vaihtaa siihen?

Sokrateen tavoin voi ajatella ihminen, joka tietää eläneensä oikein, mutta eikö hänenkin mieltään vaivaa ajatus siitä, että kuolema erottaa hänet rakkaista ihmisistä, jotka jäävät häntä suremaan? Eikö kaikkein hyveellisimmänkin ihmisen mieleen tule sääli niitä kohtaan, jotka hänen kuolemansa tekee orvoiksi, jotka kenties ovat olleet hänestä henkisesti tai aineellisesti riippuvaisia? Oikein eläneenkin kuolema on useimmiten surullinen ja ahdistusta aiheuttava tapahtuma, ei ehkä niinkään kuolevalle itselleen kuin hänen läheisilleen. Harvat elävät niin väärin, että heidän läheisensä tuntevat puhdasta iloa ja helpotusta heidän kuolemastaan.

Tällaiset pohdinnat ovat täyttäneet oman mieleni miettiesäni päivä päivältä yhä lähemmäksi hivuttautuvaa pois menoani, ja näissä mietteissäni kirjoitin nekrologini. Alkuperäinen muistokirjoitus oli toivottoman pinnallinen, pelkkä alun ja lopun välisten tapahtumien luettelo, sekin vain sieltä täältä asioita valaiseva, ja sen vuoksi ajattelin kirjoittaa vähän laajemman ja syvemmän, sellaisen jossa on kuvattu myös sielun sisäisiä liikkeitä, esikuvana pyhän Augustinuksen *Tunnustukset*, mutta luonnollisesti määrältään ja mer-

kitykseltään rahtusen pieneen murto-osaansa supistettuna. Tässä uudemmassa muistokirjoituksessa olen yrittänyt kuvata sitä todellisuutta, jonka varassa uskallan tästä elämästä poistua, ja olen toivonut, että valittuja otteita siitä luettaisiin ruumiinvalvojisissa, jos sellainen järjestetään poismenon jälkeen. En tahdo kuoltuanikaan olla ihmisille taakana enkä määräillä jälkeen jääneitä, ja sen vuoksi käytin lauseen konditionaalimuotoa. Tiedän, että nykyisessä henkisessä ilmastossa kuoleman todellisuus yritetään kaikin tavoin häivyttää, ja sen vuoksi saattaa olla vaikeaa löytää paikkaa, jossa omaiset voisivat viettää aikaansa läheisensä avatun arkun äärellä, mutta jos ruumiinvalvojaisia ei voida järjestää, ainahan näitä mietteitä voi lukea muistotilaisuudessa kahvin juonnin ja kakun syönnin lomassa, eikä niitä ihan välttämättä tarvitse lukea sielläkään.

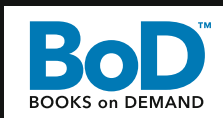
Ruumiinvalvojaiset oli alunperin sanomalehden muistokirjoitukseksi tarkoitettu teksti, pelkkä luettelo ulkonaisista tapahtumista, sekin vain sieltä täältä asioita valai-

seva, jonka kirjoittaja oli laatinut omaksi nekrologikseen.

Ajan kuluessa elämän loppu on askel askeleelta hivuttautunut lähemmäksi ja samalla muistokirjoitus on laajentunut ja syventynyt. Mukaan on tullut sielun sisäisiä pohdintoja, ajatuksia ja elämän tunteja, joiden varassa kirjoittaja uskaltaa aikansa lopussa kohdata väistämättömän. Ruumiinvalvojaiset on persoonallinen kertomus erään kristityn vaeluksesta.

ISBN: 978-952-80-3049-2

www.bod.fi